

Kalpot nevis partijai, bet cilvēkiem

Sarunā ar Ināru Ostrovsku par rajona dzīvē aktuāliem notikumiem piedalījās laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, žurnāliste Līvija Rancāne.

— Sarunas sākumā gribam vērst jūsu uzmanību uz kādu līdz šim nepiedzīvotu notikumu mūsu rajonā. «Novadnieka» palīdzību lūdza Aglonas pagasta iedzīvotāji, sūdzoties par to, ka vietējā kapsētā, kas tagad nonākusi Aglonas draudzes īpašumā, nav iespējams bez maksas saņemt kapavietu mirušā apbedīšanai. Diemžēl samaksa, kas tiek pieprasīta ir nevis daži lati, bet pat simts un vairāk. Dzimtas, kuru aizgājēji paaudžu paaudzēs tikuši apbedīti šajā kapsētā, jūtas satriektas, ka tām ir liegtas vai ierobežotas šīs iespējas. Kā palīdzēt cilvēkiem, kuriem nav tik daudz naudas? Pagasta pašvaldība atzīst savu bezspēcību šī jautājuma risināšanā.

— Ar to, ka kapsēta ir privātipašumā, Latvijā saskāros pirmo reizi. Zinu, ka tiek dibināta plaša komisija pie Ministru kabineta, kura risinās baznīcu jautājumus. Valstī reliģijas jomā ir samilzušas divas problēmas: pareizticīgo baznīcu attiecības un iekšējie konfesiju jautājumi, kam pieskaitāmi arī notikumi Aglonā. Jaunās komisijas sastāvā būs baznīcu pārstāvji un parlamentārieši. Primārais ir valsts interešu aizstāvība, un tā kā baznīca atrodas Latvijas valstī, komisijai ir jāatrod kopīgas intereses starp reliģiju un cilvēku vajadzībām. Gribu satikt un uzklaut visa šajā situācijā iesaistīto pušu pārstāvjus no Aglonas bazilikas, no pašvaldības un iedzīvotājus.

Baznīcai vairāk jādomā par garīgām lietām, par to, kas ir Dievs un kas ir Bībele. Bet tas ir jā dara kopā ar pašvaldībām un valsti. Es domāju, ka jaunā komisija spēs likuma ceļā atrisināt jautājumus, kuros skartas cilvēku tiesības saskarsmē ar baznīcu.

— Kas notiek ar Aglonas internātgimnāziju? Mēs katrs ziedojam baznīcai, mēs ejam uz to ar domu saņemt garīgās izjūtas, ar domām par nākošo mūža māju. Bet ja pati svētnīca kļūst tik ļoti kāra pēc īpašumiem, ka cenšas atraut bērniem māju, kurā viņiem tiek iekārtota skola, kurā varētu mācīties, kļūst ļoti skumji. Mēs nenostājamies pret baznīcu vai pret Dievu, bet, vērojot, ar kādu negatīvu attieksmi šīs lietas risina misionāri uz zemes, jāsāk domāt, ka diezin vai tāda ir Dieva griba. Ir Augstākās tiesas Senāta spriedums, kas atstāj spēkā Latgales apgabaltiesas spriedumu, kurā noteikts, ka baznīca nevar pretendēt uz ēku, kura paredzēta Aglonas internātgimnāzijas vajadzībām un pieder Zemkopības ministrijai. Šī ministrija jau bija izdevusi rīkojumu, lai ēku nodotu rajona pašvaldībai. Kāpēc tajā brīdī, kad Ministru kabinets bija gatavs apstiprināt lēmumu par ēkas nodošanu, pietika ar divām vēstulēm zemkopības ministram, motivējot, ka tas ir baznīcas īpašums, un īpašuma nodošana tika apturēta pretēji Augstākās tiesas Senāta tiesas spriedumam? Rajona pašvaldība īpašuma rekonstrukcijā ir ieguldījusi milzīgu summu -gandrīz pusmiljona latu.

- Esmu saņēmusi vēstules no rajona pašvaldības attiecībā uz neatrisināto jautājumu par Aglonas internātgimnāziju, tās sagatavoju un nodevu Izglītības un zinātnes ministrijai. Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis par to ir informēts. Zinu, ka ar to nodarbojas arī Pirmās partijas pārstāvis, 8. Saeimas deputāts Andrejs Naglis. Aglonas internātgimnāzijas jautājumu noteikti skatīs arī iepriekš minētā jaunnodibinātā komisija. Šāda komisija, kura valdības līmenī risinās šos jautājumus, darbosies pirmo reizi Saeimas vēsturē. Ir Augstākās tiesas Senāta lēmums, ir tiesu spriedumi, kuros nedrīkst atcelt. Vienreiz ir jātiek galā arī ar visām īpašuma piederības lietām, kas attiecas uz Aglonas baziliku. Tomēr Aglona nav privāta darīšana vai tikai īpašums. Tas ir visas valsts svētums. Tās ir garīgas lietas, kuras zina visa pasaule.

— Diemžēl šīs vietas saimnieki nerēķinās ne ar kāda līmeņa pašvaldībām, savukārt jebkurā ministrijā uz pieņemšanu spēj tikt visātrākajā tempā un par notiekošo sniedz sagrozītu informāciju.

— Ceru, ka minētā komisija spēs strādāt ļoti lietišķi un vienreiz pieliks punktu šiem īpašuma strīdiem. Līdzīga komisija valdībā izveidota pensiju lietu jautājumos, kurā ietilpst kompetenti cilvēki no arodbiedrībām, no federācijām, finansu nozares speciālisti.

— Uzmanība ir jāpievērš ne vien Aglonas internātgimnāzijai, kuras audzēkņi un skolotāji pēdējo gadu laikā jūtas kā ārpus sabiedrības izstumtas personas, jo viņus nespēj aizsargāt pat tiesas likumi, nerunājot par Starptautisko bērnu tiesību aizsardzības konvenciju. Arī katoļu ģimnāzijai pievēršama lielāka uzmanība. Dažu pastāvēšanas gadu laikā vairākkārt mainījušies direktori, kas atstāj iespaidu uz skolas darba pēctecību, minimālais skolēnu skaits - daži desmiti bērnu — nespēj apdzīvot milzīgo piecstāvu skolas ēku, skolēniem ēdināšana un nakšņošana notiek klosterī, kas arī atstāj zināmu iespaidu uz bērniem. Kaut arī katoļu ģimnāzija ir privātskola, tās gala rezultātam - augstvērtīgas zināšanas ieguvušiem un mūsdienu darba tirgū konkurētspējīgiem jauniešiem -jābūt vienādam kā pašvaldību skolās.

Bet parunāsim arī par citām lietām. Jūs regulāri apmeklējat Preiļu rajonu. Vai jums Saeimā par to uzdota šefība, kā tas mēdza būt agrākos laikos?

— Mūsu partijas frakcijā katram no deputātiem dots uzdevums būt lietas kursā par visu, kas notiek kādā no pašvaldībām. Man ir jāpārzina Preiļu, Balvu, Daugavpils, Ludzas rajons. Kopumā pārzinu lietas visā Latgalē, un man nav sveši arī Rēzeknes un Krāslavas rajoni.

Mana darba specifika ir tāda, ka katra piektdiena un sestdiena ir veltīta iedzīvotājiem, un šo laiku es pavadu kādā no šiem rajoniem.

Jaunās valdības darbā ir vērojamas trīs ļoti nopietnas tendences..

Tā vēlas ļoti daudz ko izmainīt, bet galvenais - apturēt korupciju.

Bez tam jaunā valdība par svarīgāko mērķi izvirzījusi cilvēku un palīdzēšanu tam izķepuroties no smagās situācijas. Pirmo reizi budžeta sastāvdaļā tiek skatīts jautājums par minimālās algas paaugstināšanu nevis vienā no nozarēm, bet daudzās: kultūrā, izglītībā, drošības sistēmā, veselības aizsardzībā. Cilvēks tiek izvirzīts pirmajā vietā. Protams, ir ļoti svarīgas tās lietas, kas attiecas uz būvēt iesākto un nepabeigtos jauniem objektiem, bet tā nav prioritāte.

Trešā ļoti svarīgā lieta ir krievalodīgo un citu mazākumtautību jautājums. Šeit iet runa par apmācības valodu skolās.

Piekrītu, ka jābūvē skolas un jābeidz iesāktie objekti, bet tomēr, saskaroties ar cilvēkiem gan Preiļū, gan citos rajonos, jāatzīst, ka viņi ir ļoti nabadzīgi, un ir pienācis laiks pasniegt roku šiem cilvēkiem. Tāpēc tik aktuāls ir jautājums par minimālās algas paaugstināšanu.

Mani satrauc tas, ka tikko valdībā tika izstrādāts minimālais algas paaugstināšanas plāns, uzreiz parādījās prognozes, ka tas radīs milzīgu konkurētspējas apstādināšanu. Ka mūsu prece nebūs konkurētspējīga un tā tālāk. Ja apstākļos, kad minimālā alga ir 70 lati, vēl runā, ka mums nav konkurētspējas, tad problēma vairs nav algas lielumā. Mūsu valstī ir tik zemas algas, ka zemākas vairs vienkārši nevar būt. Varbūt cilvēkam maksāt pieci lati mēnesī, lai tā konkurence būtu?

Šajos gados valstī ļoti izmantots darba spēks, par to maz maksājot. Darbaspēka izmantotāji līdz ar to varēja nopelnīt lielu kapitālu. Pienācis laiks par to domāt.

Man nepatīk, ja jautājumu risināšanā cenšas izmantot negodīgus līdzekļus. Te es gribu pieminēt Līvānu ģimnāziju. Nav patīkami, ka bērniem ir likts rakstīt sacerējumus, te* vecākiem un skolotājiem — parakstīt ziņojumu, ko esam saņēmuši arī savā partijas frakcijā, par līdzekļu piešķiršanu nepabeigtās sporta zāles celtniecībai. Tas ir darīts ar spiedienu. Arī Līvānu cilvēki saņems iecerēto minimālās algas paaugstinājumu, arī bērni invalīdi saņems pensijas palielinājumu, un tāpēc valdībai ir jāizvēlas prioritātes, — vai nu cilvēka izvilksana no viņa nabadzības, vai arī pārējais. Bez tam šai ģimnāzijai valdība piešķir 10 000 latu, un arī pilsētas dome vēlējās ņemt aizdevumu celtniecības pabeigšanai. Negribu teikt, ka viss ir atrisināts, bet jautājums tomēr nav jākāro šādā veidā. Tā ir daudzās vietās mūsu valstī. Ja jūs mums nedosiet, mēs izmantosim spēku, streikosim un jums parādīsim. Pirms mēs rādām ar pirkstu un metam ar akmeni valdībai, runājot par godīgumu, kā tā strādā, varbūt katrs sāksim ar sevi, — vai es pats necenšos paņemt no kāda kukuli. Lai man to iedod, un tikai tad es uzbūvēšu vai iedalīšu prasīto zemes gabalu.

Valdība nostrādājusi tikai sešus mēnešus, bet paspējusi veikt tik daudz reformu. Piemēram, samazināti nodokļi, paaugstinātas algas. Tā ir tendence, kas parāda, — mēs gribam palīdzēt cilvēkiem. Priekšā vēl ir trīs ar pusi gadu.

— Gribam pievērst uzmanību divām Korupcijas un noziedzības apkarošanas biroja (KNĀB) atbildēm, kas bija publicētas arī «Novadniekā» saistībā ar Preiļū novada domes iepriekšējā priekšsēdētāja darbību šajā amatā. Viena bija domāta tautai, otra -Saeimas komisijas priekšsēdētājam. Atbildes bija viena no otras radikāli atšķirīgas. Mēs publicējam tās abas, lai lasītāji novērtētu. Bet ko par šādu KNĀB rīcību domājat jūs?

- Tā faktiski bija manipulācija ar varu. Katrs izteica savu viedokli, bet būtībā tas ir ierēdņu pārkāpums un patvaļa. Domāju, ka šis fakts attiecīgi jāizvērtē. Divas dažādas atbildes nevar būt, tā ir spēlēšanās ar cilvēkiem. Diemžēl daudzās ministrijās ierēdņi atļaujas daudz vairāk, nekā viņiem ir uzticēts un domā, ka ir augstāki par valdību un cilvēku, kas pie viņa ir atnācis. Jautājums jāskata vēlreiz, jābūt vienai atbildei ar KNĀB priekšnieka parakstu. Jums varu ieteikt ar pieprasījumu par šo divu dažādo atbilžu izskatīšanu griezties arī Saeimas Korupcijas novēršanas komisijā.

— Nobeigumā vēlētos uzzināt nedaudz vairāk par to, kā un kāpēc nolēmāt kandidēt uz Saeimas deputātu vēlēšanām.

— Mans mērķis bija nevis iekļūt Saeimā, bet palīdzēt cilvēkiem veikt pozitīvās pārvērtības valstī un radīt kaut ko jaunu. Man bija labs darbs skolas direktores amatā, un ziņū, ka esmu ievēlēta Saeimā, uzņēmu ar dalītām jūtām. Esmu devusi zvērestu Doma baznīcā kalpot Latvijai, un to arī pildu. Es runāju tā, kā domāju, bet domāju, kā domā man apkārtējie cilvēki. Katru piektdienu un arī sestdienu esmu sastopama kādā no vietām mūsu reģionā. Gribu atgādināt visiem deputātiem, ka Saeimā esam ievēlēti nevis tāpēc, lai kalpotu savai partijai, bet savai valstij un cilvēkiem.

• 8. Saeimas deputāte Ināra Ostrovska īpašā viesā statusā laikraksta «Novadnieks» redakcijā. Foto: M.Rukosujevs